Pytania egzaminacyjne
SOCJOLOGIA

Studia I-go stopnia (licencjackie)
stacjonarne i niestacjonarne

I. Pytania z zakresu treści ogólnych i kierunkowych

1. Socjologia i jej subdyscypliny oraz główni przedstawiciele.
2. Socjologia jako dyscyplina naukowa - język, metody, techniki i narzędzia badawcze.
3. Odrębność i interdyscyplinarność socjologii jako dyscypliny naukowej i nauki społecznej.
4. Mocne i słabe strony teorii strukturalno-funkcjonalnej w odniesieniu do analizy struktur i działań społecznych.
5. Role pełnione w społeczeństwie przez instytucje społeczne takie jak: rząd, szkoły, szpitale.
6. Szkoła frankfurcka i jej wkład w krytykę kulturową społeczeństwa.
7. Sposoby radzenia sobie jednostek i grup społecznych z różnymi formami ryzyk i zagrożeń.
8. Mikro i makrospołeczne uwarunkowania zmian w strukturze społecznej.
9. Przyczyny i skutki nierówności społecznych oraz możliwości ich ograniczania.
10. Procesy pauperyzacji i wykluczenia społecznego oraz ich skutki społeczne.
11. Kulturowe, społeczne i technologiczne uwarunkowania rozwoju społeczeństwa cyfrowego.
12. Społeczeństwo obywatelskie, jego struktury, specyfika i bariery rozwoju.
13. Społeczne konsekwencje zmian klimatycznych.
14. Aktywność człowieka w kontekście organizacji działań, interakcji i stosunków społecznych.
15. Koncepcja zrównoważonego rozwoju i jej społeczne konsekwencje.
16. System socjologiczny Emile'a Durkheima.
17. Pozytywizm a socjologia jako odrębna dyscyplina nauki.
18. Myśl społeczna jako podstawa ukształtowania socjologii jako odrębnej dyscypliny naukowej.
19. Poglądy przedstawicieli myśli społecznej, którzy zajmują szczególne miejsce wśród socjologów.
20. System socjologiczny – socjologia rozumiejąca w niemieckiej socjologii humanistycznej.
21. Paradygmat konfliktowy w analizie rzeczywistości społecznej.
22. Paradygmat teorii działania społecznego w analizie rzeczywistości społecznej.
23. Perspektywa feministyczna w badaniach społecznych.
24. Normy społeczne jako fundament struktur i instytucji społecznych.
25. Rodzaje więzi społecznych – więź wspólnotowa, zrzeszeniowa i stanowiona.
26. Więzi społeczne i ich dynamika w małych grupach społecznych.
27. Polska transformacja jako zmiana społeczna.
28. Globalne procesy społeczne jako zmiana społeczna.
29. Najważniejsze instytucje społeczeństwa nowoczesnego.
30. Komunikowanie masowe i jego skutki społeczne.
31. Rodzaje mediów i ich znaczenie w życiu społecznym.
32. Procesy komunikacji w grupach społecznych.
33. Socjologiczne pojęcie i definicje kultury.
34. Przemiany kultury w społeczeństwie ponowoczesnym.
35. Podstawowe prawidłowości funkcjonowania grup społecznych.

36. Koncepcje socjologiczne Floriana Znanieckiego.
37. Socjologia empiryczna Szkoły Chicagowskiej oraz jej przedstawiciele.
38. Szkoły i kierunki antropologii kulturowej.
39. Socjologia miasta jej główne idee i założenia.
40. Główne teorie i paradygmaty w socjologii jako dyscyplinie naukowej.
41. Grupy społeczne i ich główne atrybuty.
42. Role społeczne i tożsamość jednostek i grup społecznych.
43. Zmiana społeczna - jej przyczyny, skutki i cele.
44. Teoria konfliktu społecznego.
45. Konflikty społeczne i sposoby ich rozwiązywania.
46. Nierówności społeczne i przyczyny ich reprodukcji.
47. Zróżnicowanie kulturowe.
48. Etniczność i wielokulturowość.
49. Rozwój myśli społecznej – myśliciele, etapy i główne idee.
50. Uwarunkowania procesu komunikacji.
51. Typy sytuacji komunikacyjnych – od komunikacji interpersonalnej do komunikacji publicznej.
52. Znaczenie czynników ekonomicznych w życiu społecznym.
53. Postawy społeczne i ich zmiana.
54. Procesy grupowe.
55. Materializm historyczny.
56. Pozytywizm Johna S. Milla i Augusta Comte'a.
57. Ewolucjonizm społeczny Herberta Spencera.
58. Emile Durkheim: system socjologiczny i socjologiczna szkoła durkheimowska.
59. Niemiecka szkoła humanistyczna: socjologia rozumiejąca Maxa Webera.
60. Problematyka zmiany społecznej w myśli Ferdinanda Tönniesa oraz socjologia formalna Georga Simmla.
61. Pragmatyzm społeczny.
62. Współczesne problemy demograficzne.
63. Migracje w ujęciu globalnym.
64. Starzenie się społeczeństw Europy.
65. Socjologia kultury jako subdyscyplina socjologii.
66. Kultura masowa.
67. Komunikowanie masowe.
68. Kultura w społeczeństwie późnego kapitalizmu. Społeczeństwo konsumpcji.
69. Kultura a technologia. Społeczeństwo sieci.
70. Osobliwości nauk społecznych.
71. Podstawowe struktury, procesy i instytucje na różnych poziomach życia społecznego.
72. Badania ilościowe: założenia i specyfika podejścia badawczego.
73. Geneza, istota i funkcje teorii socjologicznych.
74. Teoria funkcjonalna.
75. Teorie wymiany społecznej.
76. Teoria gier i racjonalnego wyboru.
77. Teoria interakcjonizmu symbolicznego i fenomenologia.
78. Konstruktywizm społeczny.
79. Teoria krytyczna oraz jej mocne i słabe strony w zakresie analizy współczesnych społeczeństw.

80. Historia społeczna a socjologia.
81. Koncepcje kapitału społecznego na przykładzie Jamesa Colemana i Robera Putnama.
82. Procesy zmian społecznych – idee, teorie i podmioty.
83. Miasto i wieś w perspektywie socjologii.
84. Kultura i komunikacja w organizacji.
85. Religia jako zjawisko społeczne w poglądach Augusta Comte'a i Maxa Webera.
86. Socjologia środowiska - podstawowe pojęcia i koncepcje.
87. Socjologia rodziny – podstawowe pojęcia, koncepcje i współczesne problemy.

II. Pytania z zakresu metod badań społecznych

1. Przedmiot, cel i specyfika badań społecznych.
2. Strategia badań ilościowych i projektowanie procesu badawczego – badania pilotażowe.
3. Strategia badań jakościowych i projektowanie procesu badawczego.
4. Problem badawczy a problem społeczny - typy i formy problemów badawczych.
5. Tworzenie hipotez badawczych i warunki ich poprawności.
6. Metody badań i ich związki z teoriami socjologicznymi.
7. Zalety i ograniczenia jakościowych metod badawczych.
8. Zalety i ograniczenia ilościowych metod badawczych.
9. Dylematy moralne i etyczne badań socjologicznych.
10. Eksperyment w naukach społecznych oraz jego rodzaje i wiarygodność.
11. Zalety i ograniczenia badań monograficznych.
12. Przygotowanie i zachowanie badającego w badaniach terenowych.
13. Charakterystyka obserwacji jako techniki badań.
14. Definicja, typy i warunki przeprowadzenia wywiadu.
15. Charakterystyka badań realizowanych techniką ankiety.
16. Metody i techniki stosowane w badaniach sondażowych.
17. Analiza danych jakościowych
18. Techniki badań jakościowych.
19. Techniki badań ilościowych.
20. Współczesne problemy etyczne socjologii – co i jak wolno badać, granice eksperymentu naukowego.
21. Etapy procesu badawczego.
22. Badania reprezentacyjne – próba badawcza, rodzaje prób oraz metody doboru próby.
23. Kwestionariusz ankiety i jego struktura.
24. Wady pytań kwestionariuszowych.
25. Znaczenie konceptualizacji i operacjonalizacji w procesie badań.
26. Analiza danych zastanych – możliwości i ograniczenia.
27. Rodzaje zjawisk wykorzystywanych jako wskaźniki w badaniach społecznych.
28. Wskaźniki złożone w badaniach społecznych.
29. Cykliczna natura procesu badawczego.
30. Strategie dobru próby w badaniach jakościowych.